

ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дорнод аймаг дахь Гаалийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ДОА-2024/40/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Чойбалсан хот
2024 он

Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,

Тэргүүлэх аудитор: Б.Болортуул

Утас: 7058-4203, Цахим хаяг: bolortuulb@audit.gov.mn

Аудитын менежер: И.Сэмжидмаа

Утас: 7058-4207, Цахим хаяг: semjidmaai@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Д.Нармандах

Утас: 7058-4207, Цахим хаяг: narmandakhd@audit.gov.mn

Аудитор: Г.Ганбилэг

Утас: 7058-4207, Цахим хаяг: ganbilegg@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт.....	3-4
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл.....	5-10
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	11
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа.....	10
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин.....	10
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	10
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт.....	10
3.5. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	11
4. Аудитын тайлан.....	13
4.1 Ерөнхий зүйл	13
4.2 Материаллаг байдал	13
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт.....	13
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	13
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	14
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	14
5. Аудитын илрүүлэлт	14
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл.....	15

ТОВЧИЛСОН ҮГИЙН ЖАГСААЛТ

АДБОУС	Аудитын дээд байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ДОА	Дорнод аймаг
НА	Нийцлийн аудит
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

7 дугаар баг, Хэрлэн сум, Дорнод аймаг, 21000
ЗДТГ-ын II байр, Утас/Факс: 7058-4203

2024.02.03 № 266
танай _____-ны № _____-т

ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ
ГААЛИЙН ГАЗРЫН ДАРГА
Б.ГЭРЭЛТ-ОД ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дорнод аймаг дахь Гаалийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дорнод аймаг дахь Гаалийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллага үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүсээгүй байна.

Аудитын гол асуудал

Санхүүгийн тайланд материаллаг буруу үнэлсэн нөлөө бүхий эрсдэлтэй удирдлагын үлэмж хэмжээний шийдэл орсон асуудал, үйл явдал гараагүй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Дорнод аймаг дахь Гаалийн газрын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 1 зорилго, 4 зорилтын хүрээнд 74 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгаж, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг Гаалийн ерөнхий газраас 85.8 хувиар дүгнэсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

011021127

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Б.БОЛОРТУУЛ

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	82,929,640.31	108,382,375.31
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	82,929,640.31	108,382,375.31
35100	Түүхий эд материал	4,265,728.88	4,265,728.88
35110	Тусгай зориулалттай материал	4,265,728.88	4,265,728.88
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	10,759,940.00	10,661,600.00
35400	Хангамжийн материал	54,053,971.43	80,615,046.43
35420	Аж ахуйн материал	28,383,708.00	54,944,783.00
35470	Бусад хангамжийн материал	25,670,263.43	25,670,263.43
35600	Мал амьтад	13,850,000.00	12,840,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	14,628,249,613.73	11,600,093,301.75
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	14,628,249,613.73	11,600,093,301.75
39200	Биет хөрөнгө	14,441,683,635.89	11,413,912,641.75
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	10,946,033,172.85	11,122,042,116.85
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,018,461,372.67	-2,263,543,891.70
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	454,013,885.73	476,316,116.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-434,720,830.28	-452,431,393.95
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	8,763,078,181.20	6,466,401,174.75
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,302,569,681.80	-3,956,780,555.28
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	141,717,453.57	132,134,134.57
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-107,407,172.71	-110,225,059.49
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	2,221,100.00	2,221,100.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,221,100.00	-2,221,100.00
39300	Биет бус хөрөнгө	186,565,977.84	186,180,660.00
39301	Програм хангамж	43,397,320.40	43,397,320.40
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-41,147,002.56	-42,632,320.40
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	184,315,660.00	185,415,660.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	14,711,179,254.04	11,708,475,677.06
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	14,711,179,254.04	11,708,475,677.06
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	14,711,179,254.04	11,708,475,677.06
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	3,742,699,468.58	3,742,699,468.58
511001	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө	3,742,699,468.58	3,742,699,468.58
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	10,342,750,373.96	7,340,046,796.98
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	6,869,433,166.11	10,342,750,373.96
51220	Тайлант үеийн үр дүн	3,473,317,207.85	-3,002,703,576.98
51230	Давхардсан гүйлгээг цэвэрлэх данс	0.00	0.00
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	625,729,411.50	625,729,411.50
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	14,711,179,254.04	11,708,475,677.06

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	6,478,796,027.9	3,308,701,441.9
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	4,133,504,727.9	333,915,441.9
120	Нийтлэг татварын бус орлого	4,133,504,727.9	333,915,441.9
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	4,119,536,222.9	331,325,441.9
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,119,536,222.9	331,325,441.9

Дорнод аймаг дахь Гаалийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

120009	Бусад орлого	13,968,505.0	2,590,000.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,345,291,300.0	2,974,786,000.0
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,345,291,300.0	2,974,786,000.0
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,345,291,300.0	2,974,786,000.0
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,001,352,810.0	3,837,097,137.2
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,001,352,810.0	3,837,097,137.2
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,603,309,605.4	3,480,749,519.5
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,296,495,237.2	1,857,484,022.8
210101	Үндсэн цалин	608,660,371.3	854,637,251.0
210102	Нэмэгдэл	451,766,484.3	701,450,793.8
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	113,152,000.0	120,750,500.0
210104	Урамшуулал	122,916,381.6	180,645,478.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	161,602,658.1	233,619,496.9
210201	Тэтгэврийн даатгал	50,540,288.5	160,617,288.1
210202	Тэтгэмжийн даатгал	25,463,861.0	18,806,551.2
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,167,989.1	14,936,521.9
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	30,778,914.4	3,548,556.9
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	53,651,605.2	35,710,578.7
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	72,615,107.1	97,332,970.6
210301	Гэрэл, цахилгаан	41,553,097.1	56,358,001.8
210302	Түлш, халаалт	29,467,647.0	38,197,162.9
210303	Цэвэр, бохир ус	1,594,363.0	2,777,806.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	58,835,605.0	80,363,509.9
210401	Бичиг хэрэг	3,129,402.0	6,571,270.0
210402	Тээвэр, шатахуун	47,380,000.0	67,709,602.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	900,124.0	955,699.9
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	400,300.0	550,000.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,025,779.0	4,576,938.0
2105	Нормативт зардал	35,339,662.0	19,050,340.0
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	31,274,922.0	10,260,340.0
210502	Хоол, хүнс	4,064,740.0	8,790,000.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл		
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	74,408,200.0	37,249,330.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,989,900.0	2,033,980.0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	24,698,580.0	4,744,100.0
210604	Урсгал засвар	46,719,720.0	30,471,250.0
2107	Томилолт, зочны зардал	298,000.0	1,089,300.0
210702	Дотоод албан томилолт	298,000.0	1,089,300.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	57,236,468.0	56,754,402.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	34,667,300.0	31,485,400.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	3,200,000.0	3,200,000.0

Дорнод аймаг дахь Гаалийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	497,412.0	497,412.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	257,000.0	180,500.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,144,000.0	1,084,900.0
210807	Газрын төлбөр	227,906.0	1,103,250.0
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	17,242,850.0	19,202,940.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	846,478,668.0	1,097,806,147.2
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16,770,000.0	8,083,322.0
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	829,708,668.0	1,089,722,825.2
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	398,043,204.7	356,347,617.7
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,400,000.0	101,903,000.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,400,000.0	101,903,000.0
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	394,643,204.7	254,444,617.7
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	394,643,204.7	254,444,617.7
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	3,477,443,217.9	- 528,395,695.2
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	4,126,010.0	2,474,307,881.8
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	4,126,010.0	2,474,307,881.8
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	- 4,126,010.0	- 2,474,307,881.8
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	3,473,317,207.9	- 3,002,703,577.0

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	0.00	0.00
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	2,347,285,300.0	2,976,460,400.0
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,994,000.0	1,674,400.0
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,994,000.0	1,674,400.0
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,994,000.0	1,674,400.0
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,994,000.0	1,674,400.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,345,291,300.0	2,974,786,000.0
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,345,291,300.0	2,974,786,000.0
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,345,291,300.0	2,974,786,000.0
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	2,347,285,300.0	2,976,460,400.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,347,285,300.0	2,976,460,400.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,949,242,095.4	2,620,112,782.3
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,296,353,462.9	1,857,484,987.9
210101	Үндсэн цалин	708,518,654.6	987,350,152.7
210102	Нэмэгдэл	353,371,263.2	568,364,319.3

Дорнод аймаг дахь Гаалийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	112,627,583.2	121,779,199.1
210104	Урамшуулал	121,835,961.9	179,991,316.9
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	161,744,432.4	233,618,531.8
210201	Тэтгэврийн даатгал	110,834,726.5	172,009,125.3
210202	Тэтгэмжийн даатгал	13,064,046.1	15,392,500.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,424,356.8	12,314,000.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,490,566.6	3,117,906.5
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	24,930,736.5	30,785,000.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	72,615,107.1	97,332,970.6
210301	Гэрэл, цахилгаан	41,553,097.1	56,358,001.8
210302	Түлш, халаалт	29,467,647.0	38,197,162.9
210303	Цэвэр, бохир ус	1,594,363.0	2,777,806.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	57,514,505.0	97,885,909.9
210401	Бичиг хэрэг	3,129,402.0	6,571,270.0
210402	Тээвэр, шатахуун	46,058,900.0	66,949,602.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	900,124.0	955,699.9
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	400,300.0	550,000.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,025,779.0	22,859,338.0
2105	Нормативт зардал	37,649,662.0	19,050,340.0
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	33,584,922.0	10,260,340.0
210502	Хоол, хүнс	4,064,740.0	8,790,000.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	279,551,158.0	274,999,280.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	9,759,700.0	19,946,380.0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	19,121,080.0	23,557,100.0
210604	Урсгал засвар	250,670,378.0	231,495,800.0
2107	Томилолт, зочны зардал	298,000.0	1,089,300.0
210702	Дотоод албан томилолт	298,000.0	1,089,300.0
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	41,775,768.0	38,651,462.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	34,667,300.0	31,485,400.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	3,200,000.0	3,200,000.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	497,412.0	497,412.0

Дорнод аймаг дахь Гаалийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	257,000.0	180,500.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,144,000.0	2,184,900.0
210807	Газрын төлбөр	227,906.0	1,103,250.0
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,782,150.0	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,740,000.0	-
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,740,000.0	-
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	398,043,204.7	356,347,617.7
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,400,000.0	101,903,000.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,400,000.0	101,903,000.0
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	394,643,204.7	254,444,617.7
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	394,643,204.7	254,444,617.7

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	3,742,699,468.58	625,729,411.50	6,869,433,166.11		11,237,862,046.19
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00		0.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	3,742,699,468.58	625,729,411.50	6,869,433,166.11	0.00	11,237,862,046.19
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	0.00	0.00	0.00		0.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	0.00	0.00	0.00		0.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00		0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн			3,473,317,207.85		3,473,317,207.85
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	3,742,699,468.58	625,729,411.50	10,342,750,373.96	0.00	14,711,179,254.04
D01	2023 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	3,742,699,468.58	625,729,411.50	13,816,067,581.81	0.00	14,711,179,254.04
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00		0.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	3,742,699,468.58	625,729,411.50	10,342,750,373.96	0.00	14,711,179,254.04
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00		0.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00		0.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00		0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү					0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн			-3,002,703,576.98		-3,002,703,576.98
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	3,742,699,468.58	625,729,411.50	7,340,046,796.98	0.00	11,708,475,677.06

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,977,786,000.0	2,722,015,782.3
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,977,786,000.0	2,722,015,782.3
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,852,936,000.0	2,620,112,782.3
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,045,848,400.0	1,857,484,987.9
210101	Үндсэн цалин	1,033,722,000.0	987,350,152.7
210102	Нэмэгдэл	661,134,400.0	568,364,319.3
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	163,392,000.0	121,779,199.1

Дорнод аймаг дахь Гаалийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210104	Урамшуулал	187,600,000.0	179,991,316.9
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	255,731,100.0	233,618,531.8
210201	Тэтгэврийн даатгал	194,161,100.0	172,009,125.3
210202	Тэтгэмжийн даатгал	15,392,500.0	15,392,500.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	12,314,000.0	12,314,000.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,078,500.0	3,117,906.5
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	30,785,000.0	30,785,000.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	103,830,000.0	97,332,970.6
210301	Гэрэл, цахилгаан	57,500,000.0	56,358,001.8
210302	Түлш, халаалт	42,800,000.0	38,197,162.9
210303	Цэвэр, бохир ус	3,530,000.0	2,777,806.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	106,805,000.0	97,885,909.9
210401	Бичиг хэрэг	6,700,000.0	6,571,270.0
210402	Тээвэр, шатахуун	72,500,000.0	66,949,602.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,605,000.0	955,699.9
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	600,000.0	550,000.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд	25,400,000.0	22,859,338.0
2105	Нормативт зардал	19,300,000.0	19,050,340.0
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	10,400,000.0	10,260,340.0
210502	Хоол, хүнс	8,900,000.0	8,790,000.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	279,700,000.0	274,999,280.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	21,000,000.0	19,946,380.0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	24,800,000.0	23,557,100.0
210604	Урсгал засвар	233,900,000.0	231,495,800.0
2107	Томилолт, зочны зардал	1,800,000.0	1,089,300.0
210702	Дотоод албан томилолт	1,800,000.0	1,089,300.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	39,921,500.0	38,651,462.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	32,200,000.0	31,485,400.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	3,200,000.0	3,200,000.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	500,000.0	497,412.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	420,000.0	180,500.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,300,000.0	2,184,900.0
210807	Газрын төлбөр	1,301,500.0	1,103,250.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	124,850,000.0	101,903,000.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	124,850,000.0	101,903,000.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	124,850,000.0	101,903,000.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,977,786,000.0	2,722,015,782.3
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,974,786,000.0	2,722,015,782.3
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	2,974,786,000.0	2,722,015,782.3
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	3,000,000.0	1,674,400.0
1E+06	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,000,000.0	1,674,400.0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 10.8 сая төгрөгийн зөрчил¹ илэрсэнд зөвлөмж хүргүүлсэн.

5.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

“Ай ти зон” ХХК-аас худалдаж авсан 10.8 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмж худалдан авахдаа аймгийн худалдан авах ажиллагааны газарт цахим дэлгүүрт байршуулах хүсэлтийг хүргүүлээгүй байна. Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.1 дэх “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд заасан захиалагч нь тухайн жилд худалдан авах 10 сая төгрөгөөс дээш өртөг бүхий бараа, үйлчилгээний жагсаалтыг цахим дэлгүүрт байршуулах хүсэлтийг өмнөх онд худалдан авсан тоо хэмжээ, нэгж үнийн хамт төрийн худалдан авах ажиллагааны асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад хүргүүлнэ” гэсэн заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Худалдан авалтыг цахим дэлгүүрээс хийж байх.

Дээрх зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-т “Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ” гэж заасны дагуу, зөвлөмжийн биелэлтийг 2024 оны 5 дугаар сарын 20 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
“Ай ти зон” ХХК-аас худалдаж авсан 10.8 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмж худалдан авахдаа аймгийн худалдан авах ажиллагааны газарт цахим дэлгүүрт байршуулах хүсэлтийг хүргүүлээгүй байна.	1	10,818.5					1	10,818.5				
Дүн	1	10,818.5					1	10,818.5				

